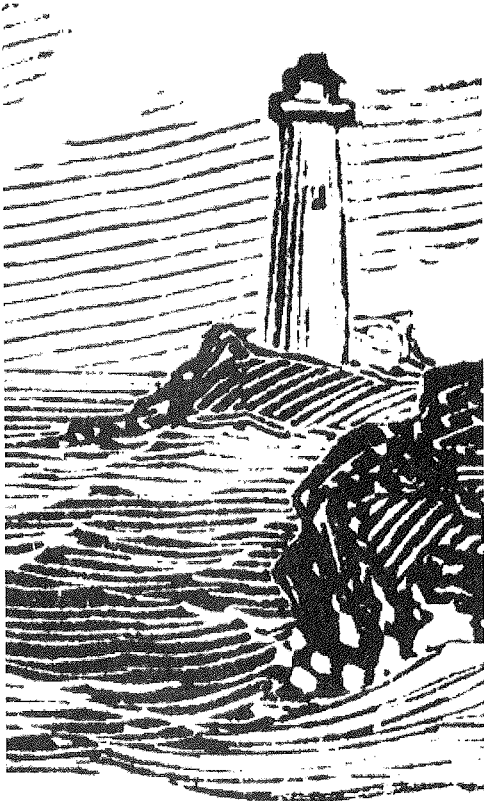

Kristijan Tušek
glavni i odgovorni urednik

Pred vama se nalazi novi broj našega časopisa Spectrum – ogledi i prinosi studenata teologije. U ovom broju objelodanjena su studentska promišljanja te plodovi njihova studiranja i istraživanja dubina koje omogućuje teologija.

Čuo sam nedavno izjavu koja kaže kako europska civilizacija ima tri temelja: semitsku duhovnost, grčku filozofiju i rimsko pravo. Ova me je izjava malko zaustavila i stavila me u razmišljanje. Gledajući generalno Europu, a onda i našu državu, mogli bismo reći kako to i jest istina, ili bismo barem mogli naći tragove ova tri temelja, no ipak se čini kao da polako nestaju. Duhovnost je danas stvar privatnosti. Sekularizacija koja sve obuhvaća dovela je do toga da religija pripada pod ono privatno, ono što treba biti zatvoreno u četiri zida privatnosti osobe i što nikako, ni pod koju cijenu, ne smije biti prisutno u javnosti života, a sačuvaj, Bože, da bi se nešto religiozno protkalo kroz koji civilni zakon ili odredbu. Ni stanje filozofije, ljubiteljice mudrosti, nije ništa bolje. Zapravo, bolje je u tom smislu što danas ima puno samoprovanih filozofa koji su sve samo ne ljubitelji mudrosti, već spurotno, ljubitelji vlastitih stavova koje propagiraju i šire javno, ne dopuštajući ikome da ih kritizira ili da im se suprotstavi. Situacija prava i zakona zapravo je najkritičnija. Političari bi rekli da nikada nije bolja jer zakoni su dobro usklađeni, tu su da uređuju zajednicu, da država može normalno funkcionirati. No ipak, gledajući sve posljedice zakona koje donose pravo da se ubije nerođeno dijete ili eutanazira bolesnik, koji imaju pravo na život, smijemo konstatirati kako se danas ne moramo boriti za pravâ nego za ostarenje pravâ na pravâ, to jest moramo se izboriti kako bismo imali pravo pozvati se na neka pravâ i ostvariti ih, osobito ono pravo na život.

Svjedoci smo, s druge strane, proteklih mjeseci, ali i godina, kako u hrvatskom društvu, tako i na globalnoj razini, sve veće relativizacije institucije koja je temelj svakoga društva – obitelji. Upravo je obitelj ono što pripada čovjekovoj naravi.¹ Relativizacija obitelji stoga je, možemo reći, relativizacija čovjekove naravi. Pod krinkom modernoga i suvremenoga počelo se zalaziti u pitanje te iste naravi te se pritom pokušava široj javnosti nametnuti stav kako obitelj ne mora nužno biti sačinjena od oca i majke, već je dovoljno da tu budu roditelj A i roditelj B te, po mogućnosti, dijete za koje nije bitno je li začeto prirodnim putem te je ujedno i plod prokreativne ljubavi i međusobnoga darivanja supružnika u spolnome činu, ili je predmet na koje svi imaju pravo i koje svi moraju imati samo kako bi u sebi ispunili osjećaj potrebe za osnivanjem vlastite obitelji. Obitelj se dakle prikazuje kao nešto relativno, ali opet veoma bitno za opstanak društva. Paradoksalno je to jer kako netko može tvrditi da je obitelj temelj za boljitak društva, a onda u isto vrijeme relativizirati taj isti temelj i zapravo sustavno raditi na njegovu uništenju!? Mnogi će se pozvati i pozivaju se na SLOBODU odabira, no zaboravlja se pritom da sloboda ima smisla i zadržava dostojanstvo samo „ako ostane povezana sa svojim čudorednim temeljem i svojom čudorednom zadaćom“.² No čini mi se da se u našoj situaciji ide samo za zadovoljenjem potreba, a sloboda koja ide prema tome nije ljudska, nego ostaje na razini onoga animalnoga, životinjskoga.³

Ovakav pristup i govor o obitelji bio je povod i za posljednju sinodu o obitelji koja je održana u Rimu u listopadu 2015. godine na kojoj se raspravljalo upravo o temi obitelji kao temelju društva i Crkve, ali i o gorućim pitanjima vezanim uz pastoral braka i obitelji. Zbog svega navedenoga odlučili smo ovaj broj časopisa *Spectrum* posvetiti upravo tematici braka i obitelji kako bismo i mi kao studenti teologije dali svoj doprinos ovim raspravama.

Dragi čitatelji, dragi kolege i kolegice!

Pred vama se nalazi novi broj našega časopisa *Spectrum – ogledi i prinosi studenata teologije*. U ovom broju objelodanjena su studentska promišljanja te plodovi njihova studiranja i istraživanja dubina koje omogućuje teologija. Ovi su članci samo simboličan prikaz svega traženja, istraživanja i poniranja u Istinu studenata teologije. Čitajući objavljeno sigurno ćete se zainteresirati za određene teme i područja te se nadam da će vam objavljeni radovi biti dobra polazna točka za vlastito istraživanje i rad. Pozivam vas stoga na marljivo čitanje i komentiranje svega objavljenog potičući vas da uvijek tražite ono što je lijepo, istinito i dobro te se nadam da će se i u vama roditi želja za pisanjem o nekoj aktualnoj temi te da ćete se i vi odvažiti svoj trud i rad staviti pred druge u našem dragom *Spectrumu*.

¹ *Katekizam Katoličke Crkve*, Zagreb, 1994., 1882.

² Joseph RATZINGER, *O relativizmu i vrednotama*, Verbum, Split, 2009., 11.

³ Usp. Isto.